

Chișinău, str. Kiev, 3 Republica Moldova
MD-2068, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Chisinau, Kiev 3, street, Republic of Moldova
MD-2068, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
Dosar nr. 3-621/2020
leșire Nr. 1633
" 08 " 02 2021

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu, 28.

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), Vă remite spre examinare sesizarea privind excepția de neconstituționalitate - **prevederilor art. 66 alin. (7) și art. 84 alin. (13) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174 din 08 noiembrie 2018**, înaintată în conformitate cu art. 135 alin. (1), lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, formulată de SA "Moldtelecom", SRL "TV-Box", ÎM "Orange Moldova" SA, SRL "Arax-Impex", SRL "STV IT Company", în cauza de contencios administrativ intentată de SA "Moldtelecom", SRL "TV-Box", ÎM "Orange Moldova" SA, SRL "Arax-Impex", SRL "STV IT Company" împotriva Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova cu privire la contestarea parțială a actului administrativ, conexasă cu cauza de contencios administrativ intentată de SRL "TV SAT" împotriva Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova cu privire la contestarea parțială a actului administrativ.

Anexe:

1. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, pe 62 file;
2. Copia cererii de chemare în judecată și a actelor anexate, pe 115 file;
3. Copia încheierii nr. 3-621/2020 din 03 februarie 2021, pe 03 file;

Cu considerațiune,
Judecătorul Judecătoriei Chișinău
(sediul Râșcani)

Gandrabur Marcel

11:15
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 259
" 09 " 02 2021

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE
prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

„MOLDTELECOM” S.A.

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 10
IDNO - cod fiscal: 1002600048836

Reprezentant: Alexandru Fiodorov,
Ocupația reprezentantului: Jurist „Moldtelecom” S.A.

„TV-BOX” S.R.L.

MD-2004, mun. Chișinău, str. Columna, 170
IDNO - cod fiscal 1011600023626

Reprezentant: Dorin Rața,
Ocupația reprezentantului: Jurist „TV-BOX” S.R.L.

Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.

MD-2071, mun. Chișinău, str. Alba Iulia, 75
IDNO - cod fiscal: 1003600106115

Reprezentant: Igor Andrieș,
Ocupația reprezentantului: Jurist Î.M. „Orange Moldova” S.A.

„ARAX-IMPEX” S.R.L.

MD-2004, mun. Chișinău, str. M. Dosoftei, 118
IDNO - cod fiscal: 1002600041697

Reprezentant: Silvia Bojoga,
Ocupația reprezentantului: Jurist „Arax-impex” S.R.L.

„STV IT COMPANY” S.R.L.

MD-2001, mun. Chișinău, str. Ismail, 16, of. 1
IDNO - cod fiscal 1015600023163

Reprezentant: Ala Andon,
Ocupația reprezentantului: Jurist „STV IT COMPANY” S.R.L.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174 din 08.11.2018, publicat în Monitorul Oficial nr. 462-466 (6857-6861) din 12.12.2018, cu următorul cuprins: „Distribuitorii de servicii media nu au dreptul să plaseze publicitate sau teleshopping în serviciile media audiovizuale retransmise și vor exclude publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise”, introdus prin art. XVIII al Legii nr. 171 din 19.12.2019 cu privire la modificarea unor acte legislative, publicate în Monitorul Oficial nr. 393-399 (7316-7322) din 27.12.2019 (în continuare – Legea nr. 171/2019).

Conform art. XIX alin. (1) al Legii nr. 171/2019, completarea menționată mai sus a intrat în vigoare la 01.01.2020.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Pe rol la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) se află acțiunea în contencios administrativ depusă de „MOLDTELECOM” S.A., „TV-BOX” S.R.L., Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., „ARAX-IMPEX” S.R.L. și „STV IT COMPANY” S.R.L. pentru anularea în parte a Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 4/20 din 13.02.2020 „Cu privire la modul de executare a prevederilor legislației în vigoare și a condițiilor la autorizațiile de retransmisiune de către distribuitorii de servicii media și examinarea sesizării Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Republica Moldova”, ca fiind ilegală în fond (copia Deciziei se anexează).

Prin Decizia nominalizată, emisă ca urmare a controalelor efectuate la 29.01.2020, Consiliul Audiovizualului, în temeiul art. 84 alin. (5) lit. f) din Codul serviciilor media audiovizuale, a decis sancționarea fiecăruia din reclamanți cu amendă în mărime de 5000 lei pentru faptul că nu au exclus publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise, încălcând astfel art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale și pct. 4.1 lit. a) din Condițiile la Autorizația de retransmisiune. Totodată, reclamanții au fost obligați să prezinte la Consiliul Audiovizualului, în termen de 15 zile de la data aducerii la cunoștință a Deciziei (primirea prin scrisoare recomandată a deciziei), un raport privind intrarea în legalitate. Decizia a fost adusă la cunoștință reclamanților la 28.02.2020.

Întrucât obiectul acțiunii în contestare îl constituie Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 4/20 din 13.02.2020, întemeiată pe încălcarea art. 66 alin. (7) din Cod, verificarea constituționalității normei date are tangență directă pentru justa examinare și soluționare a cererii de chemare în judecată.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

4.1. LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ PERTINENTĂ

4.1.1. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) *Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.*

(2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.*

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) *Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.*

Articolul 9

Principiile fundamentale privind proprietatea

... (3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază ai economiei.

Articolul 16

Egalitatea

... (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

... (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 32

Libertatea opiniei și a exprimării

(1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. ...

Articolul 34

Dreptul la informație

(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

... (5) Mijloacele de informare publică nu sunt supuse cenzurii.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire. ...

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

... (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Articolul 74

Adoptarea legilor și a hotărârilor

... (3) Proiectele de lege prezentate de Guvern, precum și propunerile legislative ale deputaților acceptate de acesta sunt examinate de Parlament în modul și după prioritățile stabilite de Guvern, inclusiv în procedură de urgență. Alte propuneri legislative se examinează în modul stabilit.

Articolul 126

Economia

... (2) Statul trebuie să asigure:

... h) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.

Articolul 127

Proprietatea

(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății. ...

4.1.2. Prevederile relevante ale Legii nr. 171 din 19.12.2019 cu privire la modificarea unor acte legislative sunt următoarele:

Art. XVIII. – *Articolul 66 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174 din 08.11.2018 (Monitorul Oficial, 2018, nr. 462-466, art. 766), se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins: „Distribuitorii de servicii media nu au dreptul să plaseze publicitate sau teleshopping în serviciile media audiovizuale retransmise și vor exclude publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise”.*

Art. XIX. – *(1) Prin derogare de la prevederile art. 56 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2020, ...”.*

4.1.3. Prevederile relevante ale Legii nr. 100 din 22.12.2017 privind actele normative sunt următoarele:

Articolul 25. Studiul de cercetare

(1) *Elaborarea proiectelor actelor normative este precedată, în funcție de importanța și complexitatea proiectelor respective, de efectuarea studiilor de cercetare în scopul fundamentării necesității sau lipsei acestora privind inițierea elaborării unui act normativ. Studiile de cercetare se efectuează pentru cunoașterea temeinică a realităților social-economice ce urmează a fi reglementate, a cadrului normativ relevant, a reglementărilor similare în legislația altor state, inclusiv a țărilor Uniunii Europene.*

(2) *În cazul unui proiect care prevede reglementări cu impact asupra bugetului și/sau care prevede reorganizări și reforme structurale ori instituționale, în calitate de studiu de cercetare se realizează analiza inițiativii de elaborare a actului normativ, conform metodologiei de analiză ex ante aprobate de către Guvern. Dacă proiectul prevede reglementări cu impact asupra activității de întreprinzător, în calitate de studiu de cercetare se realizează doar analiza impactului de reglementare, efectuată în modul stabilit de legislație.*

(3) *Studiul de cercetare este efectuat de către subiecții din partea cărora vine propunerea inițierii elaborării actului normativ. Pentru efectuarea acestuia, subiecții respectivi solicită asistența altor autorități ale administrației publice. Autoritățile publice acordă asistență la efectuarea studiilor de cercetare conform prezentului alineat, în limitele competențelor legale ale acestora.*

(4) *În cazul unor studii de cercetare complexe, acestea pot fi realizate, în baza unui contract de prestări servicii, de către instituții științifice, universități, societăți comerciale, asociații obștești sau alte entități în conformitate cu prevederile legale referitoare la achizițiile publice.*

(5) *Informațiile și recomandările obținute în urma efectuării studiilor de cercetare se includ în nota informativă, întocmită conform art. 30.*

Articolul 32. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

(1) *Proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.*

(2) *Proiectele actelor normative care țin de domeniile de competență ale Procuraturii Generale, Băncii Naționale a Moldovei, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, precum și ale altor autorități publice autonome, se transmit acestora spre avizare. Proiectele actelor normative care reglementează activitatea economică se transmit spre avizare Consiliului Concurenței.*

(3) *Concomitent sau înainte de transmiterea spre avizare, proiectul actului normativ este supus consultării publice în modul stabilit de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.*

(4) *Proiectele actelor normative înaintate de Președintele Republicii Moldova, de deputații în Parlament și de Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia se remit spre avizare Guvernului. Proiectele actelor normative elaborate de către deputații în Parlament se transmit spre avizare Guvernului în modul prevăzut de Regulamentul Parlamentului.*

(5) *Proiectele actelor normative elaborate de autoritățile administrației publice centrale de specialitate, autoritățile publice autonome sau autoritățile administrației publice locale sînt avizate și*

consultate public în condițiile alin. (1)–(3), cu excepțiile stabilite de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

(6) În urma avizării și consultării publice, autorul proiectului întocmește sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice, precum și sinteza recomandărilor reprezentanților societății civile, conform unuia dintre modelele indicate în anexele nr. 2 și nr. 3. Sinteza obiecțiilor și propunerilor și sinteza recomandărilor pot fi incluse într-un singur document (denumit în continuare – sinteză).

(7) Dacă, în urma avizării și consultării publice, proiectul actului normativ a fost completat cu aspecte și concepte noi sau dacă mai mult de 30% din textul proiectului actului normativ a fost modificat, acesta trebuie remis repetat spre avizare și consultare publică.

Articolul 34. Expertiza proiectului actului normativ

(1) Expertiza proiectului de act normativ este efectuată concomitent cu avizarea și consultarea publică. Autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, anticorupție, juridice, de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ.

(2) Autoritățile publice responsabile de efectuarea expertizelor pot antrena în calitate de experți părți interesate, care nu au participat la elaborarea proiectului actului normativ, inclusiv specialiști din străinătate și din cadrul organizațiilor internaționale.

(3) Expertiza economică este efectuată de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, este obligatorie pentru proiectele actelor normative care au impact economic și are menirea de:

a) a asigura concordanța prevederilor proiectului cu principiile economiei de piață;

b) a asigura concordanța prevederilor proiectului cu legislația din domeniul economiei;

c) a evidenția aspectele pozitive și negative ale proiectului în partea ce ține de asigurarea reformelor, relevarea avantajelor economice și de altă natură;

d) a semnala deficiențele economice și a prognoza consecințele economice negative.

(4) Proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.

... (8) Concluziile expertizelor sunt expuse în nota informativă la proiectul de act normativ.

Articolul 35. Expertiza anticorupție

(1) Expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament, și are menirea de a:

a) asigura corespunderea prevederilor proiectului standardelor anticorupție naționale și internaționale;

b) preveni apariția unor reglementări care ar favoriza corupția, prin elaborarea anumitor recomandări în vederea revizuirii reglementărilor respective sau în scopul diminuării efectelor negative ale acestora.

(2) Expertiza anticorupție este efectuată conform metodologiei aprobate de către Centrul Național Anticorupție.

(3) Centrul Național Anticorupție poate antrena în efectuarea expertizei anticorupție specialiști din afara instituției, iar autoritățile publice pot acorda asistență la efectuarea expertizei de către Centrul Național Anticorupție, în limita competențelor acestora.

(4) Proiectele actelor normative, cu excepția celor prevăzute la art. 6 lit. e)–h), sunt expediate Centrului Național Anticorupție pentru a fi supuse expertizei anticorupție.

(5) Expertiza anticorupție a proiectelor actelor normative prevăzute la art. 6 lit. e)–h) este efectuată de către autorii proiectelor respective, în conformitate cu metodologia de efectuare a expertizei anticorupție. În cazul proiectelor ce conțin reglementări care vizează domeniile vulnerabile la corupție, Centrul Național Anticorupție acordă asistență la efectuarea expertizei anticorupție.

(6) După recepționarea raportului de expertiză anticorupție, autorul proiectului completează nota informativă la proiect cu informația privind constatările acestei expertize și, după caz, include în sinteză obiecțiile și propunerile Centrului Național Anticorupție.

4.1.4. Prevederile relevante ale Codului serviciilor media audiovizuale sunt următoarele:

Articolul 1. Noțiuni principale

În sensul prezentului cod, următoarele noțiuni semnifică:

distribuitor de servicii media - persoană care constituie și pune la dispoziția publicului o ofertă de servicii media audiovizuale, prin retransmisiune, pe bază de relații contractuale cu furnizorii de servicii media sau cu persoane autorizate în condițiile legii;

retransmisiune - captarea și furnizarea simultană ori cvasisimultană, prin orice mijloace tehnice, a serviciilor media audiovizuale sau a unor părți ale acestora (versiuni prescurtate), în mod integral și fără vreo modificare a conținutului, destinate recepționării de către public;

autorizație de retransmisiune - actul permisiv emis de către Consiliul Audiovizualului prin care unui distribuitor de servicii media i se acordă dreptul de a retransmite o ofertă de servicii media audiovizuale;

serviciu media audiovizual - serviciul, afiat sub responsabilitatea editorială a unui furnizor de servicii media, al cărui scop principal sau al unei secțiuni dissociabile a acestuia este furnizarea de programe audiovizuale în scop informativ, educativ sau de divertisment pentru publicul larg, prin rețele de comunicații electronice;

responsabilitate editorială - exercitarea unui control efectiv asupra selectării programelor audiovizuale și asupra organizării acestora fie într-o grilă cronologică, în cazul serviciilor de televiziune sau de radiodifuziune sonoră, fie într-un catalog, în cazul serviciilor media audiovizuale neliniare;

furnizor de servicii media - persoană fizică sau juridică care poartă responsabilitate editorială pentru alegerea conținutului audiovizual al serviciului media audiovizual și care stabilește modul de organizare a serviciului respectiv;

serviciu media audiovizual liniar - serviciu media audiovizual pus la dispoziția publicului de către un furnizor de servicii media pentru viziunea/audierea simultană de programe audiovizuale în baza unei grile de programe elaborate de furnizorul de servicii media.

Capitolul II PRINCIPIILE COMUNICĂRII AUDIOVIZUALE

Articolul 7. Libertatea de exprimare

(1) Statul garantează libertatea de exprimare furnizorilor de servicii media și distribuitorilor de servicii media.

(2) Furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media sunt obligați să respecte dreptul persoanelor la libertatea de exprimare, precum și dreptul de a primi informații.

(3) Furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media pun la dispoziția publicului servicii media audiovizuale în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale Legii nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare.

(4) Consiliul Audiovizualului acționează, din oficiu și la sesizare, în vederea asigurării libertății de exprimare.

(5) Controlul conținutului serviciilor media audiovizuale înainte de difuzarea acestora este interzis.

Articolul 8. Independența editorială și libertatea de creație

(1) „Furnizorii de servicii media au dreptul să decidă independent și liber asupra conținutului serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu legislația privind serviciile media audiovizuale și condițiile licenței de emisie”.

(2) Cenzura de orice tip asupra serviciilor media audiovizuale este interzisă.

(3) Este interzisă imixtiunea de orice tip în conținutul, forma sau în modalitățile de creare și prezentare a programelor audiovizuale și a altor elemente ale serviciilor media audiovizuale din partea oricăror persoane sau autorități publice.

(4) Nu constituie imixtiune reglementările Consiliului Audiovizualului privind aplicarea prevederilor prezentului cod, adoptate în conformitate cu legislația în vigoare.

4.1.5. Prevederile relevante ale Legii pentru ratificarea Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră nr. 1555 din 19.12.2002 sunt următoarele:

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. - Se ratifică Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră, încheiată la Strasbourg la 5 mai 1989, cu următoarea declarație și rezervă: "În conformitate cu art. 31 din convenție, până la restabilirea deplină a integrității teritoriale a Republicii Moldova, prevederile acesteia se aplică doar pe teritoriul controlat de autoritățile Republicii Moldova.; "În conformitate cu prevederile art. 32 din convenție, Republica Moldova își rezervă dreptul de a impune restricții asupra retransmisiei pe teritoriul său a programelor ce fac publicitate băuturilor alcoolice."

4.2. DREPTUL INTERNAȚIONAL PERTINENT

4.2.1. Prevederile relevante ale Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale sunt următoarele:

Articolul 10

Libertatea de exprimare

(1) Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare.

(2) Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Protocolul adițional

la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale

Articolul 1

Protecția proprietății

Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.

4.2.2. Prevederile relevante ale Convenției Europene cu privire la televiziunea transfrontalieră, ratificate prin Legea nr. 1555-XV din 19.02.2002, sunt următoarele:

Articolul 2 – Noțiuni întrebuițate

În scopurile prezentei Convenții:

b «Retransmisiune» înseamnă faptul de a capta și de a transmite simultan, oricare ar fi mijloacele tehnice utilizate, în integralitatea lor și fără vreo modificare, programe de televiziune, sau părți importante a acestor servicii, transmise de radiodifuzori și destinate în general recepționării de către public;

c «Radiodifuzor» înseamnă persoana fizică sau juridică care compune servicii de programe de televiziune destinate în general recepționării de către public și care le transmite sau le face să fie transmise de un terț în integralitatea lor și fără nici o modificare;

d «Servicii de programe» înseamnă totalitatea elementelor unui serviciu dat, furnizat de un radiodifuzor în sensul paragrafului precedent;

Articolul 4 - Libertatea de recepționare și de retransmisiune

Părțile asigură libertatea de exprimare și de informare, conform articolului 10 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ele garantează libertatea recepționării și nu se opun retransmisiunii pe teritoriul lor a serviciilor de programe care sunt conforme prevederilor prezentei Convenții.

4.2.3. Prevederile relevante din Raportul explicativ la Convenția cu privire la televiziunea transfrontalieră¹ sunt următoarele:

92. Noțiunea de serviciu de program se referă la toate elementele cuprinse într-un anumit serviciu (adică elementele de program individuale, publicitatea, teleshopping-ul, secvențele dintr-un program care fi difuzat în curând (program trailer), logo-ul serviciului, etc.).

¹ <https://rm.coe.int/16800cb348>

121. Implicațiile acestui articol [art. 4] constau în aceea că o Parte nu va avea dreptul să se bazeze pe prevederile specifice ale legislației sale naționale privind audiovizualul în domenii reglementate de Convenție (publicitate, teleshopping, sponsorizare, responsabilitatea radiodifuzorului în ceea ce privește menținerea standardelor programelor, etc.) pentru a restricționa recepționarea sau preveni retransmisiunea, pe teritoriul său, a unui serviciu de programe transmis din partea unei alte Părți care respectă prevederile Convenției.

4.2.4. Prevederile relevante din Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) sunt următoarele:

Articolul 1

(1) În sensul prezentei directive:

(a) „serviciu mass-media audiovizual” înseamnă:

(i) un serviciu, astfel cum este definit la articolele 56 și 57 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care se află sub responsabilitatea editorială a unui furnizor de servicii mass-media și al cărui scop principal este furnizarea de programe în scop informativ, de divertisment sau educativ, pentru publicul larg, prin rețele de comunicații electronice, în sensul articolului 2 litera (a) din Directiva 2002/21/CE. Un astfel de serviciu media audiovizual reprezintă fie o transmisie de televiziune, astfel cum este definită la litera (e) din prezentul alineat, fie o serviciu mass-media audiovizual la cerere, astfel cum este definit la litera (g) din prezentul alineat;

(ii) comunicații comerciale audiovizuale;

(c) „responsabilitate editorială” înseamnă exercitarea unui control efectiv asupra selecționării programelor și asupra organizării acestora fie într-o grilă cronologică, în cazul transmisiilor de televiziune, fie într-un catalog, în cazul serviciilor mass-media audiovizuale la cerere. Responsabilitatea editorială nu implică în mod necesar o răspundere juridică în conformitate cu legislația națională pentru conținutul serviciilor furnizate;

(d) „furnizor de servicii mass-media” înseamnă persoana fizică sau juridică având responsabilitate editorială pentru alegerea conținutului audiovizual al serviciului mass-media audiovizual și care stabilește modul de organizare a acestuia;

(e) „transmisie de televiziune” sau „difuzare de televiziune” (adică un serviciu mass-media audiovizual liniar) înseamnă un serviciu mass-media audiovizual prestat de un furnizor de servicii mass-media pentru vizionarea simultană de programe pe baza unei grile de programe;

(h) „comunicație comercială audiovizuală” înseamnă imaginea cu sau fără sunet care este destinată să promoveze, direct sau indirect, bunurile, serviciile sau imaginea unei persoane fizice sau juridice care desfășoară o activitate economică. Imaginile respective însoțesc sau sunt incluse într-un program în schimbul unei plăți sau retribuții similare sau în scopul autopromovării. Formele de comunicații comerciale audiovizuale includ, printre altele, publicitatea televizată, sponsorizarea, teleshopping și poziționarea de produse;

Articolul 3

(1) Statele membre garantează libera recepționare și nu restricționează retransmisia serviciilor mass-media audiovizuale pe propriul teritoriu din alte state membre din motive care se încadrează în domeniile reglementate de prezenta directivă.

4.3. ÎNCĂLCĂRILE CONSTITUȚIEI ȘI ARGUMENTELE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚI

4.3.1. Articolul XVIII al Legii nr. 171/2019, prin care art. 66 din Codul serviciilor media audiovizuale a fost completat cu alin. (7), a fost adoptat cu încălcarea art. 74 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia propunerile legislative, altele decât proiectele de lege prezentate de Guvern și propunerile legislative ale deputaților acceptate de acesta, se examinează în modul stabilit.

Proiectul amendamentului respectiv a fost înaintat Comisiei economie, buget și finanțe de deputatul în Parlament, Adrian Lebedinschi, prin demersul seria LA nr. 846 din 16.12.2019 (copia propunerii de amendament se anexează).

Modul de examinare a propunerilor legislative ale deputaților este stabilit în Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr. 100/2017).

La elaborarea și aprobarea propunerii legislative în cauză au fost încălcate următoarele articole din legea nominalizată, citate mai sus:

- a) art. 25, potrivit căruia elaborarea proiectelor actelor normative este precedată, în funcție de importanța și complexitatea proiectelor respective, de efectuarea studiilor de cercetare în scopul fundamentării necesității sau lipsei acestora privind inițierea elaborării unui act normativ. Studiile de cercetare se efectuează pentru cunoașterea temeinică a realităților social-economice ce urmează a fi reglementate, a cadrului normativ relevant, a reglementărilor similare în legislația altor state, inclusiv a țărilor Uniunii Europene Dacă proiectul prevede reglementări cu impact asupra activității de întreprinzător, în calitate de studiu de cercetare se realizează doar analiza impactului de reglementare, efectuată în modul stabilit de legislație.
- b) art. 32, potrivit căruia proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare inclusiv reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect. Proiectele actelor normative care reglementează activitatea economică se transmit spre avizare Consiliului Concurenței. Concomitent sau înainte de transmiterea spre avizare, proiectul actului normativ este supus consultării publice în modul stabilit de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Proiectele actelor normative înaintate de deputații în Parlament se remit spre avizare Guvernului. Proiectele actelor normative elaborate de către deputații în Parlament se transmit spre avizare Guvernului în modul prevăzut de Regulamentul Parlamentului.
- c) art. 34, potrivit căruia concomitent cu avizarea și consultarea publică, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, anticorupție, de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. Expertiza economică este efectuată de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, este obligatorie pentru proiectele actelor normative care au impact economic. Proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.
- d) art. 35, potrivit căruia proiectele actelor normative sunt expediate Centrului Național Anticorupție pentru a fi supuse expertizei anticorupție, care este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament.

Mai mult ca atât, argumentarea proiectului actului normativ, depusă de autorul acestuia, este bazată pe un fals, și anume pe faptul că distribuitorii de servicii media ar plasa de sine stătător publicitate și teleshopping, afectând, prin aceasta, capacitatea furnizorilor de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova de a atrage venituri din plasarea publicității și teleshopping-ului. Nu există nicio decizie a Consiliului Audiovizualului sau a unei alte autorități publice competente care să constate că vreun distribuitor de servicii media, deținător al autorizației de retransmisiune, ar fi plasat de sine stătător publicitate și teleshopping în serviciile media audiovizuale retransmise. Mai mult ca atât, art. 62 din Codul serviciilor media audiovizuale stabilește deja că dreptul de a difuza comunicări comerciale audiovizuale [care includ publicitatea și teleshopping-ul] în schimbul unei plăți ori retribuții similare aparține exclusiv furnizorilor de servicii media. Astfel, dacă prima parte a art. 66 alin. (7) din Cod, care interzice distribuitorilor de servicii media plasarea publicității și teleshopping-ului în serviciile media audiovizuale retransmise, poate fi justificată prin necesitatea de a prevedea expres această interdicție, atunci partea a doua a acestui alineat, care obligă distribuitorii de servicii media de a exclude publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise, nu este justificată cu nimic și nu a fost motivată în niciun fel.

4.3.2. Prevederile art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale, aprobate prin art. XVIII al Legii nr. 171/2019, îngrădesc libertatea de exprimare, garantată de art. 10 al Convenției pentru

apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și de art. 32 din Constituție, precum și dreptul la informare, garantat de art. 34 din Constituție.

Cu referire la incidența libertății de exprimare, garantată de articolul 32 din Constituție, Curtea Constituțională a confirmat aplicabilitatea dreptului la libertatea de exprimare, sub aspectul libertății de a distribui informații și idei în cazul distribuitorilor de servicii care retransmit programele de televiziune și radio în Republica Moldova (a se vedea, de exemplu, *Radio ABC v. Austria*, 20 octombrie 1997, § 27). Atât transmisia, cât și retransmisia programelor prin eter sau prin cablu fac incident dreptul de a distribui informații și idei. Nu există nevoia de a face deosebiri între ele, în funcție de conținutul programelor (*Groppera Radio AG și alții v. Elveția*, 28 martie 1990, § 55) (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 04.06.2018, § 27).

De asemenea, Curtea Constituțională a constatat incidența dreptului de acces la informații, garantat de articolul 34 din Constituție. Se poate afirma aplicabilitatea acestui drept în cazul persoanelor din Republica Moldova care își doresc un acces neîngrădit la programele de televiziune și de radio (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 04.06.2018, § 28).

În acest context, Curtea Constituțională a subliniat că art. 32 și 34 din Constituție nu pot fi supuse restrângerilor, decât cu respectarea art. 54 din Constituție. Aceste restrângeri trebuie să fie prevăzute de lege, trebuie să urmărească unul sau mai multe scopuri legitime, trebuie să realizeze, odată implementate, unul din aceste scopuri, să fie necesare, să fie proporționale cu situația care le-a determinat și să nu aducă atingere existenței dreptului sau a libertății (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 04.06.2018, § 43).

De remarcat că, potrivit pct. 92 al Raportului explicativ² la Convenția cu privire la televiziunea transfrontalieră, ratificată prin Legea nr. 1555-XV din 19.02.2002, noțiunea de serviciu de program se referă la toate elementele cuprinse într-un anumit serviciu (adică elementele de program individuale, publicitatea, teleshopping-ul, secvențele dintr-un program care fi difuzat în curând (program trailer), logo-ul serviciului, etc.). Articolul 1 din Directiva serviciilor mass-media audiovizuale prevede în mod expres că serviciul mass-media audiovizual cuprinde comunicațiile comerciale audiovizuale, care, la rândul lor, includ publicitatea televizată și teleshopping-ul.

a) Dacă ingerința este prevăzută de lege

Pentru că articolele 32 și 34 din Constituție își au corespondentul în articolul 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, sunt incidente standardele stabilite de către Curtea Europeană în această materie. Expresia „prevăzută de lege” din cel de-al doilea paragraf al articolului 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu impune doar ca ingerința să aibă o bază legală în dreptul național, ci se referă, de asemenea, la calitatea legii în discuție, care trebuie să fie una accesibilă, iar efectele sale trebuie să fie previzibile (*VGT Verein gegen Tierfabriken v. Elveția*, 28 iunie 2001, § 52) (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 04.06.2018, § 43).

În opinia Curții Europene a Drepturilor Omului, următoarele sunt două dintre cerințele care decurg din expresia „prevăzută de lege”. În primul rând, legea trebuie să fie accesibilă în mod adecvat: cetățeanul trebuie să poată avea o indicație adecvată în circumstanțele normelor legale aplicabile unui caz dat. În al doilea rând, o normă nu poate fi considerată o „lege” decât dacă este formulată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să-și reglementeze conduita: el trebuie să poată - dacă este necesar, cu sfaturi adecvate - să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele, consecințele pe care le poate implica o acțiune dată (*The Sunday Times v. the United Kingdom*, 26 aprilie 1979, § 49).

În mod similar, Curtea Constituțională a statuat că legislația trebuie să îndeplinească anumite condiții de calitate. Exigența calității legii este conturată prin prisma principiului securității juridice în componența condițiilor de previzibilitate și claritate a legii. Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. Previzibilitatea

² <https://rm.coe.int/16800cb348>

și claritatea constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 10 din 16.03.2017, § 40-43).

Potrivit art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale, aprobat prin art. XVIII al Legii nr. 171/2019, distribuitorii de servicii media nu au dreptul să plaseze publicitate sau teleshopping în serviciile media audiovizuale retransmise și vor exclude publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise. Așadar, distribuitorii de servicii media sunt obligați să excludă publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise.

Însă, asemenea obligație intră în contradicție cu alte norme juridice conținute în Codul serviciilor media audiovizuale, care definesc însăși natura activității de distribuitor de servicii media și principiile comunicării audiovizuale.

Articolul 1 din Codul serviciilor media audiovizuale definește distribuitorul de servicii media drept persoana care constituie și pune la dispoziția publicului o ofertă de servicii media audiovizuale, prin retransmisiune, pe bază de relații contractuale cu furnizorii de servicii media sau cu persoane autorizate în condițiile legii. Autorizația de retransmisiune este actul permisiv emis de către Consiliul Audiovizualului prin care unui distribuitor de servicii media i se acordă dreptul de a retransmite o ofertă de servicii media audiovizuale. Retransmisiunea este definită drept captarea și furnizarea simultană ori cvasisimultană, prin orice mijloace tehnice, a serviciilor media audiovizuale sau a unor părți ale acestora (versiuni prescurtate), în mod integral și fără vreo modificare a conținutului, destinate recepționării de către public. Serviciu media audiovizual liniar este serviciul media audiovizual pus la dispoziția publicului de către un furnizor de servicii media pentru vizionarea/audierea simultană de programe audiovizuale în baza unei grile de programe elaborate de furnizorul de servicii media. Definiții similare sunt cuprinse în Convenția cu privire la televiziunea transfrontalieră și Directiva serviciilor mass-media audiovizuale.

De asemenea, Codul serviciilor media audiovizuale definește serviciul media audiovizual drept serviciul, aflat sub responsabilitatea editorială a unui furnizor de servicii media, al cărui scop principal sau al unei secțiuni dissociabile a acestuia este furnizarea de programe audiovizuale în scop informativ, educativ sau de divertisment pentru publicul larg, prin rețele de comunicații electronice. Responsabilitatea editorială constă în exercitarea unui control efectiv asupra selectării programelor audiovizuale și asupra organizării acestora fie într-o grilă cronologică, în cazul serviciilor de televiziune sau de radiodifuziune sonoră, fie într-un catalog, în cazul serviciilor media audiovizuale neliniare. Furnizor de servicii media este persoana fizică sau juridică care poartă responsabilitate editorială pentru alegerea conținutului audiovizual al serviciului media audiovizual și care stabilește modul de organizare a serviciului respectiv.

Capitolul II din Codul serviciilor media audiovizuale stabilește principiile comunicării audiovizuale. Potrivit art. 7 din Codul serviciilor media audiovizuale, statul garantează libertatea de exprimare furnizorilor de servicii media și distribuitorilor de servicii media. Distribuitorii de servicii media sunt obligați să respecte dreptul persoanelor la libertatea de exprimare, precum și dreptul de a primi informații, iar controlul conținutului serviciilor media audiovizuale înainte de difuzarea acestora este interzis. Articolul 8 din Codul serviciilor media audiovizuale stabilește că furnizorii de servicii media au dreptul să decidă independent și liber asupra conținutului serviciilor media audiovizuale, în conformitate cu legislația privind serviciile media audiovizuale și condițiile licenței de emisie, și că este interzisă imixtiunea de orice tip în conținutul, forma sau în modalitățile de creare și prezentare a programelor audiovizuale și a altor elemente ale serviciilor media audiovizuale din partea oricăror persoane sau autorități publice.

Astfel, obligația distribuitorilor de servicii media de a exclude publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise este în contradicție cu principiile comunicării audiovizuale, care definesc rolurile și limitele drepturilor furnizorilor de servicii media și distribuitorilor de servicii media în contextul comunicării audiovizuale și care sunt stabilite atât în legislația națională, cât și în sistemele de drept europene.

Or, pentru a exclude publicitatea și teleshoppingul distribuitorul de servicii media trebuie să efectueze controlul conținutului tuturor serviciilor media audiovizuale străine retransmise, înainte de

difuzarea acestora. Pentru majoritatea absolută a serviciilor media audiovizuale străine, acest exercițiu presupune înregistrarea întregului conținut al tuturor serviciilor media audiovizuale străine care este transmis în direct de către furnizorii de servicii media, verificarea și redactarea manuală ulterioară a acestuia și punerea lui la dispoziția publicului doar în reluare. Aceasta înseamnă că serviciile media audiovizuale străine nu numai că nu sunt furnizate publicului integral și fără vreo modificare a conținutului, dar și că nu sunt furnizate simultan sau cvasisimultan cu transmisiunea lor de către furnizorii de servicii media. În cazul în care distribuitorul de servicii media redactează conținutul serviciilor media audiovizuale străine și îl furnizează în reluare, el încetează de a mai fi distribuitor de servicii media și, în esență, se transformă în furnizor de servicii media, care transmite, în cadrul serviciilor de televiziune, programe audiovizuale achiziționate de peste hotare, fiind obligat să obțină licență de emisie și să respecte toate cerințele privind activitatea furnizorilor de servicii media. Asemenea conflict fundamental de norme nu poate fi soluționat prin aplicarea principiului de prioritate a normelor speciale asupra normelor generale de același nivel și a normelor adoptate ulterior asupra normelor de același nivel adoptate anterior.

Astfel, privită în ansamblu cu normele care stabilesc principiile comunicării audiovizuale, care definesc rolurile și limitele drepturilor furnizorilor de servicii media și distribuitorilor de servicii media în contextul comunicării audiovizuale, norma stabilită la art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale nu îndeplinește standardul calității, ea nefiind clară, precisă și previzibilă.

b) Cu privire la caracterul legitim al scopurilor urmărite

Potrivit Curții Constituționale, una dintre condițiile obligatorii pe care trebuie să le respecte ingerințele în art. 32 și 34 din Constituție este raportarea la cel puțin un scop legitim (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 04.06.2018, § 51).

În argumentarea amendamentului la Codul serviciilor media audiovizuale, propus prin demersul seria LA nr. 846 din 16.12.2019, autorul acestuia a indicat că urmare a studierii efectelor cauzate de plasarea publicității și a teleshoppingului de către distribuitorii de servicii media audiovizuale se denotă existența unor efecte negative asupra pieței de publicitate [care] afectează considerabil activitatea furnizorilor de servicii media (în mod special a celor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova). Furnizorii de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova se dezvoltă inclusiv datorită resurselor obținute din plasarea publicității și respectiv se formează conținutul audiovizual care este la dispoziția distribuitorilor pentru a fi retransmis. Respectiv, ultimii dispun de oportunitatea de preluare a produsului dat și, suplimentar, de venituri din taxele achitate de consumatorii finali.

Atenționăm că aceasta rămâne a fi doar o afirmație întrucât nu a fost sprijinită de niciun studiu, raport sau analiză, făcută publică sau anexată la amendamentul propus, care ar argumenta aceste presupuse "efecte negative" asupra pieței naționale de publicitate.

Cum am remarcat mai sus, această argumentare este bazată pe un fals, și anume pe faptul că distribuitorii de servicii media ar plasa de sine stătător publicitate și teleshopping, afectând, prin aceasta, capacitatea furnizorilor de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova de a atrage venituri din plasarea publicității și teleshopping-ului. Nu există nicio decizie a Consiliului Audiovizualului care să constate că vreun distribuitor de servicii media, deținător al autorizației de retransmisiune, ar fi plasat de sine stătător publicitate și teleshopping în serviciile media audiovizuale retransmise. Mai mult ca atât, art. 62 din Codul serviciilor media audiovizuale stabilește deja că dreptul de a difuza comunicări comerciale audiovizuale în schimbul unei plăți ori retribuții similare aparține exclusiv furnizorilor de servicii media. Dacă prima parte a art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale poate fi justificată prin necesitatea de a interzice expres distribuitorilor de servicii media plasarea publicității și teleshopping-ului în serviciile media audiovizuale retransmise, atunci partea a doua a acestui alineat, care obligă distribuitorii de servicii media de a exclude publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise, nu este justificată cu nimic și nu a fost motivată în niciun fel.

În interviurile sale ulterioare publicate în presă (copia se anexează), autorul amendamentului în cauză a mai declarat că scopul art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale este de a proteja și crește capacitatea furnizorilor de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova de a atrage venituri din plasarea publicității și teleshopping-ului și că, în acest scop, norma respectivă

impune distribuitorilor de servicii media obligația de a exclude publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise.

În opinia autorilor sesizării, creșterea veniturilor furnizorilor de servicii media nu poate fi considerat un scop legitim, mai ales dacă acest scop se realizează prin impunerea unei obligații nefirești și oneroase asupra distribuitorilor de servicii media.

Îndeplinirea acestei obligații implică investiții și cheltuieli operaționale enorme în incinte, echipamente, personal din partea distribuitorilor de servicii media. Pentru puținele servicii media audiovizuale străine care au incorporate temporizatoare ce permit detectarea și redactarea automată a secvențelor de publicitate și teleshopping, este necesară procurarea echipamentului specializat (dar care nu asigură un rezultat absolut) și angajarea și instruirea personalului că să-l folosească în acest scop. Pentru majoritatea absolută a serviciilor media audiovizuale străine, care nu au incorporate asemenea temporizatoare, este necesară crearea de studiouri de televiziune comparabile cu cele ale furnizorilor de servicii media, doar cu o capacitate de zeci de ori mai mare (după numărul de posturi de televiziune pe care trebuie să le redacteze). Aceste studiouri trebuie dotate cu echipamente specializate pentru înregistrarea, stocarea și redactarea manuală a conținutului posturilor de televiziune retransmise și cu personal care să desfășoare această activitate.

Conform art. 16 alin. (2) din Constituție, toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice.

Totodată, potrivit art. 1 al Protocolului adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional, fără a aduce atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor. În mod similar, art. 46 din Constituție garantează dreptul la proprietate privată, stabilind că nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire. Conform art. 126 alin. (2) lit. f) și art. 127 alin. (1) din Constituție statul ocrotește proprietatea și trebuie să asigure inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.

Astfel, nu poate fi considerat legitim scopul de a crește veniturile unei categorii de agenți economici (cea a furnizorilor de servicii media) prin impunerea unei poveri financiare injuste și disproporționate asupra unei alte categorii de agenți economici (cea a distribuitorilor de servicii media).

Mai mult ca atât, prin Legea nr. 1555 din 19.12.2002, Parlamentul Republicii Moldova a ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră. Potrivit art. 4 din această Convenție, Părțile Convenției asigură libertatea de exprimare și de informare, conform articolului 10 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, și garantează libertatea recepționării și nu se opun retransmisiunii pe teritoriul lor a serviciilor de programe care sunt conforme prevederilor Convenției.

Potrivit pct. 92 din Raportul explicativ la Convenție, noțiunea de serviciu de program se referă la toate elementele cuprinse într-un anumit serviciu (adică elementele de program individuale, publicitatea, teleshopping-ul, secvențele dintr-un program care fi difuzat în curând (program trailer), logo-ul serviciului, etc.). În continuare, pct. 121 din același Raport explicativ prevede că implicațiile art. 4 din Convenție constau în aceea că o Parte nu va avea dreptul să se bazeze pe prevederile specifice ale legislației sale naționale privind audiovizualul în domeniul reglementat de Convenție (publicitate, teleshopping, sponsorizare, responsabilitatea radiodifuzorului în ceea ce privește menținerea standardelor programelor, etc.) pentru a restricționa recepționarea sau preveni retransmisiunea, pe teritoriul său, a unui serviciu de programe transmis din partea unei alte Părți care respectă prevederile Convenției.

De remarcat că prevederi similare se conțin la art. 1 lit. a) și art. 3 din Directiva serviciilor mass-media audiovizuale, citate mai sus. Așadar, garantarea recepționării serviciilor de programe produse în statele membre ale Uniunii Europene, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană

cu privire la televiziunea transfrontalieră reprezintă un mecanism uzual de reglementare în sistemele de drept europene (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 04.06.2018, §15).

Fiind informați despre amendamentul în cauză, furnizori cu renume internațional din țări participante la Convenție, cum ar fi BBC World Distribution Limited, TV5 Monde, RTL International, France Médias Monde, Discovery Communications Europe Limited (copia corespondenței se anexează), au confirmat că acest amendament contravine art. 4 din Convenție.

În pct. II din Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 4/20 din 13.02.2020, care face obiectul litigiului examinat de instanța de judecată, se constată încălcarea art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale prin faptul că nu a fost exclusă publicitatea inclusiv din posturile de televiziune care provin din țări participante la Convenție, de exemplu TV5 Monde, Minimax, Disney Channel, Pro 2, Pro Gold, Favorit TV, Romania TV, București TV, Realitatea Plus, Național TV, National24 Plus, Digi24, etc.

Prin urmare, practica de aplicare a acestei norme de către autoritatea de reglementare în domeniul audiovizualului arată că posturile de televiziune care provin din țări participante la Convenție nu sunt exceptate de la această normă legală, în temeiul art. 3 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale. Autorii sesizării și asociațiile de business, din care aceștia fac parte, au adresat mai multe demersuri către autorul amendamentului, Președintele Republicii Moldova, Președintele Parlamentului, Prim-ministru (copia scrisorilor se anexează), în care le atrăgeau atenția asupra acestei probleme, însă nu au primit niciun răspuns.

Conform art. 8 alin. (1) din Constituție, Republica Moldova este obligată să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

Astfel, impunerea unei obligații care conduce la încălcarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova nu poate fi considerată drept scop legitim.

c) Cu privire la legătura rațională dintre măsurile prevăzute de dispozițiile legale contestate și scopurile pretins legitime urmărite de acestea

Pentru că nu este suficientă constatarea caracterului legitim al scopurilor, este necesară să se analizeze dacă interdicția instituită de dispozițiile legale contestate are o legătură rațională cu aceste scopuri (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 04.06.2018, § 56).

Din interviurile autorului proiectului, se observă o punere în operă a prezumției potrivit căreia excluderea publicității și teleshopping-ului din serviciile media audiovizuale străine retransmise ar determina furnizorii de publicitate să plaseze publicitate și teleshopping la furnizorii de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova, contribuind astfel la creșterea veniturilor lor, precum și că furnizorii de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova vor achita astfel impozite și taxe mai mari, vor îndrepta aceste venituri pentru crearea produsului autohton audiovizual și vor crea locuri noi de muncă.

Această prezumție nu este sprijinită cu nimic.

De exemplu, fiind informați despre amendament, furnizorii cu renume internațional, cum ar fi BBC World Distribution Limited, TV5 Monde, RTL International (copia corespondenței se anexează), au declarat că nu plasează publicitate dedicată audienței din Republica Moldova și că publicitatea plasată este aceeași pentru toate țările în care este transmis postul de televiziune sau este destinată doar audienței din țara de origine a postului.

De asemenea, în interviul acordat portalului de știri newsmaker.md, publicat la 14.02.2020 (copia se anexează), directorul executiv al Asociației agenților de publicitate din Moldova a declarat că nu crede că norma juridică respectivă va influența semnificativ dezvoltarea pieței de publicitate și că este puțin probabil că furnizorii de publicitate vor începe să plaseze publicitate la posturile de televiziune autohtone, ca urmare a excluderii de către distribuitorii de servicii media a publicității din posturile de televiziune străine retransmise. Totodată, ea a remarcat că posturile străine sunt privite

de un număr foarte mic de telespectatori, rating-ul acestor posturi pe piața autohtonă nu se măsoară și că ele nu prezintă interes pe piața autohtonă în ceea ce privește plasarea publicității. Acest fapt o face să nu creadă că publicitatea pe aceste posturi străine va fi înlocuită cu publicitatea la posturile autohtone.

Așadar, măsura legislativă contestată nu are o legătură directă cu scopul pretins legitim urmărit.

d)Cu privire la existența unui echilibru corect între principiile concurente

La această etapă, este necesar să se stabilească ponderea principiilor concurente (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 04.06.2018, § 68). Pe de o parte, există pretinsul obiectiv de a proteja și crește capacitatea furnizorilor de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova de a atrage venituri din plasarea publicității și teleshopping-ului. Pe de altă parte, există mai multe principii, cum sunt cel al dreptului de acces la informații și al libertății de a distribui informații și idei în cazul distribuitorilor de servicii media care retransmit în Republica Moldova servicii media audiovizuale străine care conțin publicitate sau teleshopping, cel al egalității în fața legii și a autorităților publice, cel al protecției proprietății distribuitorilor de servicii media și a asigurării inviolabilității investițiilor lor, inclusiv străine, cel de respectare a angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova.

Pentru a putea respecta condiția echilibrului corect, restricțiile în drepturile prevăzute de art. 32 și 34 din Constituție trebuie să aibă la bază o nevoie socială presantă și trebuie să fie motivate în mod pertinent și suficient. Deși aceste drepturi sunt relative, de regulă, standardul justificării limitării lor este unul înalt, iar marja de discreție a legislativului una îngustă (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 04.06.2018, § 69).

Cum am remarcat mai sus, executarea obligației impuse prin art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale în modul descris mai sus ar însemna că majoritatea absolută a posturilor de televiziune străine care conțin publicitate sau teleshopping vor pune la dispoziția publicului doar în reluare, fie vor fi excluse din ofertele de servicii media retransmise de distribuitori. Acest fapt în sine reprezintă o violare a dreptului cetățenilor de acces la informații.

Totodată, autorii sesizării nu dispun de capacitate tehnică necesară pentru a exclude publicitatea și teleshopping-ul din serviciile media audiovizuale străine retransmise. Astfel, îndeplinirea acestei obligații cere investiții și cheltuieli operaționale enorme în incinte, echipamente, personal din partea distribuitorilor de servicii media, fapt care va cauza scumpirea serviciilor de televiziune prestate publicului și le-ar face inaccesibile pentru părțile cu venituri mai mici ale populației.

Sistarea retransmisiei posturilor de televiziune străine sau transmiterea posturilor străine doar în reluare (în special, a celor care transmit emisiuni în direct (evenimente sportive, noutăți, etc.)), precum și scumpirea serviciilor de televiziune tradiționale ar determina reorientarea unei părți tot mai mari a publicului spre serviciile de televiziune propuse de agenți economici din străinătate prin internet (de exemplu, <https://megogo.net/ru/tv>), care oferă posibilitatea de a viziona aceleași posturi de televiziune în direct și fără modificări. Acest fapt ar provoca o scădere considerabilă a cererii pentru serviciile de televiziune tradiționale din partea publicului și a veniturilor obținute de distribuitorii de servicii de media.

Această scădere a veniturilor va conduce la reducerea plăților achitate de distribuitorii de servicii de media la bugetul public și a investițiilor efectuate de aceștia în dezvoltarea (extinderea) și modernizarea rețelelor de cablu, în special în regiuni. Ca urmare, nu vor fi percepute impozite și taxe pe importul echipamentelor necesare și valoarea lucrărilor de construcție, vor fi reduse numărul de locuri de muncă și nu vor fi create locuri noi de muncă. Lipsa investițiilor în regiuni înseamnă că serviciile de Internet la viteză foarte înaltă și cele de televiziune vor rămâne indisponibile pentru consumatorii din multe zone ale țării, iar lipsa unei concurențe eficiente între infrastructuri în alte zone va lipsi consumatorii locali de prețuri cu amănuntul mai bune, servicii mai calitative, oferte mai variate.

Scăderea veniturilor distribuitorilor de servicii media nu le va permite recuperarea investițiilor și cheltuielilor necesare pentru îndeplinirea obligației impuse prin art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale. Prin urmare, excluderea publicității și teleshopping-ului din serviciile media

audiovizuale străine retransmise nu este o opțiune viabilă din punct de vedere economic pentru distribuitorii de servicii media. În loc să creeze și să întrețină studiouri scumpe pentru redactarea a zeci de posturi de televiziune străine și să retransmită aceste posturi doar în reluare, distribuitorii de servicii media vor fi nevoiți să sisteze retransmisiunea pentru publicul din Republica Moldova a serviciilor media audiovizuale străine care conțin publicitate sau teleshopping.

Miza că majoritatea furnizorilor de servicii media din străinătate vor pune la dispoziția distribuitorilor de servicii media din Republica Moldova o versiune dedicată a postului fără publicitate pentru Republica Moldova nu este una reală sau viabilă din punct de vedere economic.

De exemplu, fiind informați despre amendament, furnizorii cu renume internațional, cum ar fi BBC World Distribution Limited, TV5 Monde, RTL International, France Médias Monde (copia corespondenței se anexează), au declarat că nu sunt dispuși să creeze o versiune dedicată fără publicitate pentru Republica Moldova și că punerea în aplicare a acestei norme va avea ca efect sistarea retransmisiei posturilor lor pe teritoriul Republicii Moldova. Furnizorii de servicii media din străinătate care dispun sau sunt dispuși de a crea asemenea versiune ar putea cere compensarea costurilor suplimentare de creare și de livrare a acestei versiuni prin canal dedicat pe satelit, costuri care nu ar fi sustenabile din punct de vedere economic pentru distribuitorii de servicii media din Republica Moldova.

În funcție de modelul de business, veniturile din publicitate și/sau teleshopping pot avea un rol important pentru viabilitatea financiară a posturilor de televiziune, inclusiv cele internaționale. Dacă fiecare stat ar avea aceeași abordare ca și Republica Moldova și ar interzice posturilor străine retransmise pe teritoriul său de a avea publicitate și/sau teleshopping, aceasta ar însemna că un post cu audiență internațională ar trebui să renunțe efectiv la dreptul său de a plasa publicitate și/sau teleshopping sau să aibă câte o versiune dedicată a postului pentru fiecare stat în care acesta este recepționat. Această confirmă că norma legală în cauză reprezintă o măsură vădit disproporționată, care nu poate fi justificată prin nimic.

Prin urmare, punerea în aplicare a normei juridice în cauză ar avea ca efect restricționarea retransmisiunii serviciilor media audiovizuale din străinătate pe teritoriul Republicii Moldova. Numărul total al serviciilor de televiziune străine care conțin publicitate sau teleshopping în grila autorilor sesizării este de aproape 100 de posturi, ceea ce constituie circa 40-50% din grilă. Astfel, sute de mii de abonați ar rămâne fără acces la serviciile de televiziune străine (autorii sesizării dețin împreună o cotă de piață de 80-90% după numărul total de abonați din Republica Moldova).

Pentru motivele expuse mai sus, autorii sesizării consideră că, la aprobarea restrângerilor impuse prin art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale, legiuitorul nu a demonstrat existența unei necesități sociale imperioase care să justifice în mod convingător că limitarea exercitării dreptului la libera exprimare este absolut necesară într-o societate democratică. Respectiv, impunerea, prin art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale, a obligației distribuitorilor de servicii media de a exclude publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise echivalează cu o ingerință disproporționată în libertatea de exprimare a celor care doresc să le transmită sau în dreptul de acces la acest tip de informații al persoanelor.

4.3.3. Pentru motivele expuse mai sus, considerăm că această obligație, impusă prin art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale, aprobate prin art. XVIII al Legii nr. 171/2019, încalcă, de asemenea, principiul egalității în fața în fața legii și a autorităților publice (art. 16 din Constituție), dreptul la proprietate (art. 9, 46, 126, 127 din Constituție) și principiul respectării tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte (art. 4, 8 din Constituție).

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Reieșind din cele relevate, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) lit. a), art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea constituțională, art. 4 alin. (1) lit. a) și art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, **solicităm Înaltei Curți** exercitarea controlului constituționalității art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174 din 08.11.2018, publicat în Monitorul Oficial nr. 462-466 (6857-6861) din 12.12.2018, cu următorul cuprins: „Distribuitorii de servicii media nu au dreptul să plaseze publicitate sau teleshopping în serviciile

media audiovizuale retransmise și vor exclude publicitatea și teleshoppingul din serviciile media audiovizuale străine retransmise", introdus prin art. XVIII al Legii nr. 171 din 19.12.2019 cu privire la modificarea unor acte legislative, publicate în Monitorul Oficial nr. 393-399 (7316-7322) din 27.12.2019, și declararea acestei norme ca fiind neconstituțională.

VI – EXPUNEREA DATELOR SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

O normă similară cu cea stabilită la art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174 din 08.11.2018 a existat la art. 19 alin. (3) și art. 29 alin. (7) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, abrogat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018.

Norma respectivă, introdusă prin Legea nr. 165 din 11.07.2012 și modificată prin Legea nr. 323 din 27.12.2012, prevedea că „Începând cu 1 iulie 2013, distribuitorii de servicii acoperă publicitatea și teleshoppingul din serviciile de programe străine retransmise” (art. 19 alin. (3)) și că „distribuitorii care retransmit servicii de programe prin rețele de telecomunicații vor include în ofertele lor numai posturile de televiziune din străinătate ale căror servicii de programe nu conțin publicitate și teleshopping” (art. 29 alin. (7)).

Însă, prin aceeași Lege nr. 165 din 11.07.2012, în același Cod nr. 260-XVI din 27.07.2006 a fost introdus concomitent și art. 29 alin. (6), potrivit căruia „lista serviciilor de programe televizate străine permise pentru retransmisie pe teritoriul Republicii Moldova este făcută publică de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului”.

În temeiul acestei norme, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a emis Decizia nr. 98 din 13.06.2013 „Cu privire la privind lista serviciilor de programe televizate permise pentru retransmisie pe teritoriul Republicii Moldova conform art. 29, alin. (6) și (7) din Codul audiovizualului” (copia deciziei se anexează), prin care a aprobat, pentru retransmisie pe teritoriul Republicii Moldova, o listă de 224 posturi de televiziune, anulând de facto efectele prevederilor art. 19 alin. (3) și art. 29 alin. (7) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27 iulie 2006. Astfel, prevederile art. 19 alin. (3) și art. 29 alin. (7) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27 iulie 2006 nu au fost implementate efectiv de distribuitorii de servicii media.

De remarcat că potrivit pct. 1 din Decizia nr. 98 din 13.06.2013, în lista nominalizată au incluse toate „posturile de televiziune din statele aderente la Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră”, indiferent dacă conțin sau nu publicitate sau teleshopping. Acest fapt confirmă că această Convenție are trebui să aibă prioritate asupra prevederilor art. 66 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale.

Merită de menționat că normele citate mai sus, la fel, au stârnit multe discuții în industria audiovizualului în urma cărora s-au creat câteva grupuri de lucru, atât în cadrul Comisiei parlamentare de specialitate mass-media, cât și în cadrul Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Ulterior, prin art. LV din Legea nr. 185 din 21.09.2017, care a intrat în vigoare la 27.10.2017, alin. (6) și (7) ale art. 29 din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006 au fost abrogate. Articolul 19 alin. (3) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006 a rămas în vigoare până la 01.01.2019, când a intrat în vigoare noul Cod al serviciilor media audiovizuale nr. 174 din 08.11.2018. Însă, în cele 14 luni cât a fost în vigoare această normă, Consiliul Coordonator al Audiovizualului nu a efectuat niciun control și nu a emis nicio prescripție sau sancțiune în adresa distribuitorilor de servicii media pentru nerespectarea normei respective.

Având în vedere faptul că art. 19 alin. (3) și art. 29 alin. (7) din Codul audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006 conțineau prevederi practic identice, faptul că odată cu abrogarea art. 29 alin. (6) menționat mai sus a fost abrogat și art. 29 alin. (7), precum și faptul că Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174 aprobat la 08.11.2018 nu conținea asemenea interdicție, devine clar că intenția legislatorului a fost să anuleze interdicția privind retransmisia posturilor de televiziune străine care conțin publicitate sau teleshopping, iar art. 19 alin. (3) a fost omis și lăsat în vigoare timp de 14 luni în mod accidental.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

1. Copia autenticată a Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 4/20 din 13.02.2020 – 9 file;
2. Copia demersului seria LA nr. 846 din 16.12.2019, înaintat Comisiei economie, buget și finanțe de deputatul în Parlament, Adrian Lebedinschi – 1 filă;
3. Copia interviurilor din presă, acordate de deputatul în Parlament, Adrian Lebedinschi – 8 file;
4. Copia articolului publicat pe pagina web www.newsmaker.md la 14.02.2020 – 2 file;
5. Copia autenticată a Scrisorii din 24.01.2020, adresate Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a Parlamentului R.Moldova – 3 file;
6. Copia autenticată a Scrisorii Asociațiilor AmCham, ATIC și FIA nr. 22 din 24.02.2020, adresată Președintelui R.Moldova, Președintelui Parlamentului R.Moldova, Prim-ministrului al R.Moldova și unor misiuni diplomatice din R.Moldova, cu Nota informativă și Lista posturilor TV străine din grilele operatorilor de rețele de cablu din Republica Moldova care conțin publicitate sau teleshopping – 6 file;
7. Copia autenticată a răspunsului Consiliului Audiovizualului la Scrisoarea Asociațiilor AmCham, ATIC și FIA nr. 22 din 24.02.2020 - 2 file;
8. Copia autenticată a scrisorilor din partea furnizorilor de servicii media din străinătate (BBC World Distribution Limited, TV5 Monde, France Medias Monde, RTL International, Discovery Communications Europe Limited) – 18 file;
9. Copia autenticată a Deciziei nr. 98 din 13.06.2013 „Cu privire la privind lista serviciilor de programe televizate permise pentru retransmisie pe teritoriul Republicii Moldova conform art. 29, alin. (6) și (7) din Codul audiovizualului” - 6 file.

Copia documentelor care atestă împuternicirile reprezentanților autorilor sesizării sunt anexate la dosarul aflat pe rolul instanței de fond, care, în cazul admiterii cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, se impune de a fi transmis împreună cu încheierea, Curții Constituționale.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul Chișinău

Reprezentant prin procură al „Moldtelecom” S.A.

Alexandru Fiodorov / /

Reprezentant prin procură al „TV-BOX” S.R.L.

Dorin Rață / /

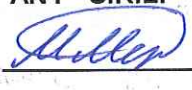
Director „Arax-Impex” S.R.L.

Armen Tsitsinovskii / /

Reprezentant prin procură al I.M. „Orange Moldova” S.A.

Igor Andries / /

Director „STV IT COMPANY” S.R.L.

Alexandru Munteanu / /

ÎNCHEIERE

03 februarie 2021

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)

În componența:

Președintele ședinței, judecător

Gandrabur Marcel

Grefier

Roșca Andrian

examinând cererea înaintată de SA "Moldtelecom", SRL "TV-Box", ÎM "Orange Moldova" SA, SRL "Arax-Impex", SRL "STV IT Company" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate,

în cauza de contencios administrativ intentată de SA "Moldtelecom", SRL "TV-Box", ÎM "Orange Moldova" SA, SRL "Arax-Impex", SRL "STV IT Company" împotriva Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova cu privire la contestarea parțială a actului administrativ, conexată cu cauza de contencios administrativ intentată de SRL "TV SAT" împotriva Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova cu privire la contestarea parțială a actului administrativ,

a c o n s t a t a t:

SA "Moldtelecom", SRL "TV-Box", ÎM "Orange Moldova" SA, SRL "Arax-Impex", SRL "STV IT Company" au înaintat acțiune împotriva Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova solicitând anularea în parte a deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 4/20 din 13 februarie 2020 "Cu privire la modul de executare a prevederilor legislației în vigoare și a condițiilor la autorizațiile de retransmisiune de către distribuitorii de servicii media și examinarea sesizării Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Republica Moldova", în partea ce ține de pct. 3, 4, 5, 6, 8, ca fiind ilegale în fond, precum și anularea în parte a deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 4/20 din 13 februarie 2020 "Cu privire la modul de executare a prevederilor legislației în vigoare și a condițiilor la autorizațiile de retransmisiune de către distribuitorii de servicii media și examinarea sesizării Asociației Patronale a Radiodifuzorilor din Republica Moldova", în partea ce ține de pct. 13, 14, 15, 17 care se referă la încălcările constatate și sancțiunile aplicate conform pct. 3, 4, 5, 6, 8, ca fiind ilegale în fond.

SRL "TV SAT" la fel a înaintat acțiune în contradictoriu cu Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova cu privire la contestarea parțială a actului administrativ.

Cauzele abordate supra au fost conexe într-un singur proces.

SA "Moldtelecom", SRL "TV-Box", ÎM "Orange Moldova" SA, SRL "Arax-Impex", SRL "STV IT Company" au formulat cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe marginea art. 66 alin. (7) și art. 84 alin. (13) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174 din 08 noiembrie 2018.

În ședința de judecată participanții la proces au susținut în unison cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând argumentele ce vizează ridicarea excepției de neconstituționalitate și raportându-le exigențelor instituite în acest sens, instanța consideră necesar de a ridica excepția de neconstituționalitate cu sesizarea în acest sens a Curții Constituționale a Republicii Moldova din următoarele considerente.

În corespundere cu **art. 2 alin. (2) din Codul administrativ**, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În acord cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Conform **art. 230 din Codul administrativ**, încheierile judecătorești care se motivează se emit în procedură scrisă. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează participanții la proces.

În conformitate cu **art. 12¹ din Codul de procedură civilă**, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

La caz, instanța reține că titularii cererii pretind neconstituționalitatea prevederilor art. 66 alin. (7) și art. 84 alin. (13) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174 din 08 noiembrie 2018.

La fel, instanța atestă că cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate enunțată, întrunește exigențele legale și urmează a fi admisă, or, obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, excepția este ridicată de către subiectul abilitat de lege cu acest drept, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale a Republicii Moldova având ca obiect prevederile contestate.

În lumina celor menționate supra și în conformitate cu art. 2, 195, 230 din Codul administrativ, art. 12¹, 269-270 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

d i s p u n e:

Se admite cererea înaintată de SA "Moldtelecom", SRL "TV-Box", ÎM "Orange Moldova" SA, SRL "Arax-Impex", SRL "STV IT Company" cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza de contencios administrativ intentată de SA "Moldtelecom", SRL "TV-Box", ÎM "Orange Moldova" SA, SRL "Arax-Impex", SRL "STV IT Company" împotriva Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova cu privire la contestarea parțială a actului administrativ, conexată cu cauza de contencios administrativ intentată de SRL "TV SAT" împotriva Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova cu privire la contestarea parțială a actului administrativ.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova cu privire la realizarea controlului constituționalității prevederilor art. 66 alin. (7) și art. 84 alin. (13) din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174 din 08 noiembrie 2018.

Se remite Curții Constituționale a Republicii Moldova acțiunea deferită judecății, prezenta încheiere și sesizarea.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Copia corespunde originalului, judecătorul

Gandrabur Marcel

Gandrabur Marcel